

FRANCISZEK NOWAK
WSP w Bydgoszczy

TESTY SPRAWDZAJĄCE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI ORTOGRAFICZNE UCZNIÓW Z ZAKRESU KLAS IV–VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. Rola sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów w procesie nauczania

Składowymi czynnościami procesu nauczania ortografii są m.in. sprawdzanie osiągnięć uczniów i ocenianie dydaktyczne osiągnięć uczniów. Pierwsze z nich jest ukierunkowane na ustalenie, czego uczniowie się nauczyli, a drugie na ustalenie, czy określone wymagania, to jest oczekiwania nauczyciela co do osiągnięć, są spełnione. To ukierunkowanie nadaje obydwu czynnościom nauczyciel, gdyż uczniowie nie dysponują ani odpowiednią techniką sprawdzania, ani też dostatecznie dokładnym wyrobieniem wymagań. Dlatego zastąpienie tych procesów samokontrolą i samooceną uczniów jest ograniczone. Jeżeli jednak w uczniach mają zachodzić aktywne procesy samoregulacji, to właśnie oni muszą wyciągać wnioski z różnicy między stanem osiągnięć w danej chwili, a oczekiwanym wynikiem uczenia się.

2. Poglądy pedagogiczne na temat sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów

Poglądy pedagogów na temat sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów różnie kształtowały się na przestrzeni dziejów oświaty.

W szkole tradycyjnej ocenianie osiągnięć szkolnych zmierzało do podporządkowania uczenia się programowi, bez możliwości dostosowania programu do ucznia. Charakterystyczne dla tego systemu było surowe piętnowanie braków w osiągnięciach w zakresie ortografii w celu ich usunięcia. W razie niemożności zniwelowania tych braków uczeń nie był promowany do następnej klasy.

Z kolei szkoła progresywistyczna wyrosła z dorobku psychologii rozwojowej. Ocenianie dotyczyło przede wszystkim postaw społeczno-wychowawczych. Służyło ono dostosowaniu programu nauczania do ucznia. Żadnych wymagań nie pojmowano kategorycznie, gdyż program był w pełni elastyczny, a samodzielność ucznia i jego motywacja oceniane były wyżej niż osiągnięcia poznawcze. Niechęć progresywistów do wszelkich egzaminów nie znalazła uzasadnienia w wynikach systematycznych badań psychologicznych.

Szkoła współczesna czerpie wiele doświadczeń z dwu poprzednio opisanych systemów. Współczesny system dydaktyczny, ukształtowany w Polsce pod silnym wpływem W. Okonia, cechuje się wielostronnością podejść i unikaniem skrajności w zakresie oceniania osiągnięć szkolnych¹. Treść nauczania jest w nim dobierana głównie według zasad szkoły tradycyjnej², a wpływy progresywizmu skoncentrowały się głównie na metodach nauczania³.

Systemy dydaktyczne szkoły współczesnej znajdują się pod presją upowszechniania wykształcenia podstawowego i średniego, co wpływa silnie na ocenianie.

3. Sposoby sprawdzania osiągnięć z ortografii

Wobec sprzecznych stanowisk i powikłanej praktyki sprawdzania i oceniania osiągnięć szkolnych z ortografii niezbędne jest modelowe ujęcie tych czynności, oparte na analizie ich

realnego przebiegu i uproszczenie do takiej postaci, by dały się rozgraniczyć i ogólnie scharakteryzować. Spróbujmy przedstawić takie ujęcie.

Zacznę od rozważenia jak przebiega sprawdzenie czy uczeń opanował określoną treść nauczania, taką jak przypomnienie sobie pewnej wiadomości: „Piszemy ó wtedy, kiedy w odmianie wyrazu lub w wyrazach pokrewnych wymienia się na o lub e, np. sól – soli, podróż – droga, pióro – pierze”⁴; czy połączenie wiadomości w pewną całość: Jeżeli wielkimi literami piszemy imiona, nazwiska, tytuły książek i czasopism, nazwy geograficzne, to „wielkimi literami piszemy też jednowyrazowe nazwy dzielnic, ulic, placów, ogrodów, budynków, np. Żoliborz, Powązki, Bielany, Podwale, Łazienki, Sukiennice, Barbakan”⁵.

Istnieją trzy sposoby sprawdzania osiągnięć z ortografii:

a) sprawdzenie opanowania pojedynczego elementu treści z ortografii przez grupę uczniów. Grupę uczniów może stanowić populacja obejmująca wszystkich uczniów, o których osiągnięciach się orzeka lub próba uczniów, dobrana celowo lub losowo⁶. Odmiana ta nie jest popularna, gdyż organizacja egzaminu dla wielu uczniów jest pracochłonna;

b) sprawdzenie opanowania treści nauczania z ortografii przez pojedynczego ucznia. Zbiór treści może stanowić populację elementów treści nauczania z ortografii, tj. wyczerpywać program nauczania ortografii w wybranym zakresie, np. „pisownia zakończeń –wszy, –wszy w imięstwach” /klasa VII/ lub próbę elementów treści nauczania ortografii, np. „pisownia nie z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami odprzymiotnikowymi” /klasa IV/;

c) sprawdzenie opanowania treści nauczania ortografii przez uczniów. Możliwe tu cztery odmiany obejmują:

- populację treści nauczania ortografii – populację uczniów,
- próbę treści nauczania ortografii – populację uczniów.

Te dwa modele stosowane są dość często, przy czym populację uczniów stanowią uczniowie jednego oddziału szkolnego lub ogół kandydatów na egzaminach wstępnych lub końcowych w jednej szkole. Treści nauczania z ortografii nie muszą być identyczne dla wszystkich uczniów. Często spotykamy dwie lub więcej wersji zadań.

- populacja treści nauczania ortografii – próba uczniów,
- próbę treści nauczania ortografii – próbę uczniów,

Z kolei dwa ostatnie modele są stosowane w badaniach naukowych, w diagnostycznych badaniach osiągnięć szkolnych z ortografii i do standaryzacji testów.

4. Ocenianie osiągnięć z ortografii

Ocenianie osiągnięć z ortografii nie da się przedstawić tak jednoznacznie, jak sprawdzanie osiągnięć z ortografii.

Ocenianie osiągnięć z ortografii musi obejmować trzy fazy:

1. Określenie treści nauczania ortografii, których opanowanie jest przewidziane programem nauczania oraz określenie wzorów tych treści ortograficznych.
2. Przyporządkowanie ocen wybranym wynikom sprawdzenia, czy treści programowe ortografii zostały opanowane.
3. Ustalenie oceny osiągnięć ucznia z zakresu wiedzy.

W pierwszej fazie /O₁/ ocenianie obejmuje ustalenie wymagań programowych. Jej wynikiem ma być jasne wyobrażenie wszystkich elementów treści, które powinny być przez ucznia

opanowane, a więc dokładna charakterystyka populacji tych treści, obejmująca rozwarstwienie i wszelkie właściwości, które mogą pomóc rozróżnić i zidentyfikować te treści programowe z ortografii.

W programie nauczania języka polskiego⁷ informacja o wymaganiach znajduje się w „Cielach kształcenia”, „Treściach kształcenia” /Ortografia i interpunkcja/, w „Umiejętnościach” i „Zagadnieniach” związanych z realizacją programu” /Pisownia i interpunkcja/.

Faza druga /O₂/ polega na zbudowaniu skali ocen osiągnięć z ortografii, co może wydawać się powtarzaniem działania wykonanego przez władze oświatowe. Wyjaśniam jednak, że decyzje władz oświatowych mają charakter formalny i ramowy. Nie przesądzają o tym, co dany stopień w zakresie programowym znaczy, jakie treści z zakresu ortografii uczeń otrzymujący stopień na pewno opanował, a jakich nie musiał opanować.

Ustalenie pozycji ucznia na skali ocen osiągnięć z zakresu ortografii następuje w fazie trzeciej /O₃/ oceniania. Jest to jedyny zabieg oceniający, który dotyczy wyłącznie ucznia. Dlatego jest on łatwiej dostrzegalny niż dwie poprzednie fazy /O₁, O₂/.

Analiza sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia pozwoliła wyodrębnić po trzy fazy tych czynności. Sprawdzanie obejmuje: dobór treści sprawdzania, stworzenie sytuacji egzaminującej oraz ustalenie wyniku sprawdzenia; natomiast ocenianie osiągnięć obejmuje: ustalenie wymagań programowych, budowę skali ocen i ustalenie oceny osiągnięć. W rzeczywistości fazy te przeplatają się w ten sposób, że czynniki sprawdzania i oceniania „zazębiają się” i nie da się ich rozdzielić.

5. Metody sprawdzania i oceniania

Tradycyjnie podziału „sposobów sprawdzania wiadomości i umiejętności” dokonuje się na podstawie rodzaju komunikacji ucznia z otoczeniem. W. Okoń wyróżnia: ustne sprawdzenie wiadomości uczniów, prace pisemne, posługiwanie się książką, wykonywanie prac praktycznych i testy pedagogiczne⁸, a „testy pedagogiczne” też mogą być ustne, pisemne lub praktyczne⁹.

Dotychczasowe sprawdzanie i ocenianie osiągnięć z ortografii nie spełnia wszystkich funkcji, jeżeli jest ograniczone do jednej procedury: obiektywnego wystawiania stopni. Konieczne jest teoretyczne i praktyczne zróżnicowanie co najmniej dwóch podstawowych procedur i stosowania ich oddzielnie lub w kombinacji, zależnie od funkcji, jakie mają one spełnić. Będzie to względnie obiektywne sprawdzenie /pomiar/ osiągnięć uczniów z ortografii i pedagogiczne skutki oceniania, zamykane wystawieniem stopni przez nauczyciela.

6. Założenia ortograficznego testu sprawdzającego

Głównym warunkiem zbudowania dobrego tekstu sprawdzającego z ortografii jest możliwość ustalenia jego wymagań programowych, tj. wystarczająco dokładnego opisu ortograficznych treści, które powinny być opanowane przez ucznia. Wbrew pozorom nie jest to zadanie łatwe, gdyż intencją programów nie jest wyliczenie wiadomości i umiejętności do opanowania przez uczniów, lecz raczej ukierunkowanie nauczyciela w doborze treści nauczania. W przedmiotach humanistycznych jest tu niezbędna pewna swoboda¹⁰. Z kolei poziom wymagań, tj. podział zestawionych treści na konieczne i niekonieczne do opanowania trudno ustalić. Zawodzą tu statystyczne metody estymacji¹¹, gdyż nie chodzi o przeciętny pogląd jakiejś grupy specjalistów /metodyków przedmiotu, nauczycieli/, lecz o merytorycznie uzasadnione stanowisko prawodawcy oświatowego.

Z różnych definicji testu sprawdzającego od R. Glasera i A. Nitko¹² do J. Pophama¹³, za najwłaściwszą uznaje B. Niemierki, który określa test sprawdzający jako narzędzie pomiaru dydaktycznego zaplanowanego do sprawdzenia osiągnięć uczniów, złożony z zadań reprezentujących wymagania programowe w wybranym zakresie i pozwalający na jakościową interpretację osiągnięć każdego ucznia w zakresie przedmiotu¹⁴.

7. Ocena za wynik testu

Ważnym zagadnieniem w teorii testu sprawdzającego z ortografii jest jego ocenianie, wyrażone w ostatniej fazie stopniem szkolnym. Oczekiwania społeczne wobec stopni szkolnych przyporządkowanych uczniom są najczęściej formułowane jako postulat „obiektywizmu” tych stopni. Zwiększenie obiektywizmu jest głównym zagadnieniem opracowań poświęconych zasadom i metodom oceniania osiągnięć szkolnych¹⁵. W sprawdzaniu i ocenianiu uczniów nie chodzi tylko o obiektywizm sytuacji egzaminacyjnej, lecz trzeba starać się o to, by odpowiedzi uczniów były jednakowo spostrzegane przez egzaminatorów. Tego rodzaju niezależność wyniku sprawdzenia od egzaminatora nazywa się obiektywizmem punktowania, co spowodowane jest przez sporządzenie klucza punktowania zadań.

Niezbędną właściwością procedury ustalenia obiektywnych stopni szkolnych jest normatywność skali stopni szkolnych, zastosowanej w pomiarze. Normatywność ta jest uzyskiwana w drodze umowy o znaczeniu poszczególnych stopni w danym zakresie programu nauczania, tj. o tym, jakie mają być wymagania programowe na ten stopień.

Obiektywizm testu z ortografii będzie dokładnością, z jaką wyniki pomiaru są wyznaczone wymaganiami programowymi.

8. Zastosowanie skali stopni szkolnych w teście sprawdzającym

Dla oceny osiągnięć ucznia w teście ortograficznym z zastosowaniem stopni szkolnych najstuszniejszy wydaje się pomiar probabilistyczny według duńskiego matematyka Georga Rascha. W pomiarze probabilistycznym oddziela się informacje użyteczne od błędów pomiaru /szumu informacyjnego/¹⁶. Test złożony jest z n zadań, a odpowiedź na każdy z nich jest oceniana dychotomicznie, tj. za rozwiązanie przyznaje się „1” punkt lub „0” punktów, np.

Zadanie 1	Liczba punktów
-----------	----------------

Uzupełnij zakończenie bezokoliczników:

wzią—	0—1
pój—	0—1
znale—	0—1
mó—	0—1
rze—	0—1

razem	pkt.
-------	------

Ostatnim z przedstawionych problemów testu sprawdzającego z ortografii, jest szkolna ocena wypełnionych przez uczniów testów z ortografii, czyli przekształcenie wyników w postaci określonej liczby punktów dodatnich czy też procentów odpowiedzi poprawnych na tradycyjny stopień. W tym zakresie — pisze M. Jaworski — panuje w Polsce nieuzasadniony liberalizm. Na ogół ocenia się jako dostateczne testy zawierające 50% poprawnych odpowiedzi¹⁷.

W ostatecznej konkluzji M. Jaworski proponuje znacznie ostrzejsze kryteria oceny szkolnej, dostosowanej do poziomu wielu krajów europejskich:

Poprawne oceny	oceny
65–70%	mierny
71–75%	dostateczny
76–80%	dostateczny +
81–85%	dobry
89–90%	dobry +
ponad 90%	bardzo dobry

Tę skalę ocen przyjmuję w zaproponowanych testach sprawdzających z ortografii dla klas IV–VIII szkoły podstawowej.

Przed opracowaniem testu sprawdzającego z ortografii sporządziłem populację treści /zestaw informacji/ na podstawie programu języka polskiego /Ortografia/. Po sformułowaniu informacji podstawowych i ułożeniu ich we właściwym porządku skonstruowałem przykłady /zadania/ ilustrujące poszczególne trudności ortograficzne.

Populacja treści /informacji/ z ortografii dla klasy IV

1. Literę ó piszemy wtedy, kiedy wymienia się na o w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych.
2. Literę ó piszemy wtedy, kiedy wymienia się na e w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych.
3. Literę ó piszemy wtedy, kiedy wymienia się na a w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych.
4. Literę ó piszemy w zakończeniach rzeczowników –ów
5. Literę ó piszemy w zakończeniach rzeczowników –ówna.
6. Literę ó piszemy w zakończeniach rzeczowników –ówka.
7. Literę ó piszemy w niektórych wyrazach pomimo braku wymiany na o, e, a.
8. Wyjątkowo piszemy literę u w wyrazach: skuwka, okuwka, odkuwka.
9. Połączenia literowe rz piszemy w zakończeniach rzeczowników –arz, –erz.
10. Połączenie literowe rz piszemy w zakończeniach rzeczowników –mierz.
11. Połączenie literowe rz piszemy w zakończeniach –mistrz.
12. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce p.
13. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce b.
14. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce t.
15. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce d.
16. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce k.
17. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce g.
18. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce ch.
19. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce j.
20. Połączenie literowe rz piszemy po spółgłosce w.
21. Połączenie literowe rz piszemy w niektórych wyrazach pomimo braku wymiany na r.
22. Wyjątkowo piszemy połączenie literowe sz w wyrazach: kształt, pszczoła, bukszpan, pszenica, Pszczyzna.

23. Literę **ż** piszemy wtedy, kiedy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych lub innych formach danego wyrazu na **g**.
24. Literę **ż** piszemy wtedy, kiedy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych lub innych formach danego wyrazu na **z**.
25. Literę **ż** piszemy wtedy, kiedy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych lub innych formach danego wyrazu na **ź**.
26. Literę **ż** piszemy wtedy, kiedy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych lub innych formach danego wyrazu na **s**.
27. Literę **ż** piszemy wtedy, kiedy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych lub innych formach danego wyrazu na **dz**.
28. Literę **ż** piszemy wtedy, kiedy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych lub innych formach danego wyrazu na **h**.
29. Literę **ż** piszemy po literach: **l, ł, r**.
30. Literę **ż** piszemy w wyrazach zakończonych na **—eż**.
31. Literę **ż** piszemy w wyrazach zakończonych na **—że**.
32. Literę **ż** piszemy w niektórych wyrazach pomimo braku wymiany na **z, ź, s, dz, h**.
33. Literę **h** piszemy wtedy, gdy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych na **g**.
34. Literę **h** piszemy wtedy, kiedy wymienia się ona w innych wyrazach na **ż**.
35. Literę **h** piszemy wtedy, gdy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych na **z**.
36. Literę **h** piszemy w wyrazach pomimo braku wymiany na **g, ź, z**.
37. **Ch** piszemy, jeśli w innych formach danego wyrazu wymienia się na **sz**.
38. **Ch** piszemy po **s**.
39. **Ch** piszemy na początku i na końcu wyrazów pomimo braku wymiany na **sz**.
40. Wyjątkowo piszemy **h** na końcu wyrazu **druh**.
41. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę** przed **f**.
42. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę** przed **w**.
43. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę** przed **s**.
44. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę** przed **z**.
45. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę** przed **sz**.
46. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę** przed **ź**.
47. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę** przed **ż**.
48. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę** przed **ch**.
49. Zgodnie z wymową piszemy **ą** na końcu wyrazu.
50. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **p**.
51. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **b**.
52. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **p' /pi/**.
53. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **b' /bi/**.
54. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **t**.
55. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **d**.
56. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **c**.
57. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **dz**.
58. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **cz**.
59. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **ć**.
60. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **dź**.
61. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **k**.
62. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **g**.
63. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **l**.

64. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **ł**.
65. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ę** na końcu wyrazu.
66. Zgodnie z wymową piszemy **em, om** przed **p** w wyrazach obcego pochodzenia,
67. Zgodnie z wymową piszemy **em, om** przed **b** w wyrazach obcego pochodzenia,
68. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **t** w wyrazach obcego pochodzenia,
69. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **d** w wyrazach obcego pochodzenia,
70. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **c** w wyrazach obcego pochodzenia,
71. Zgodnie z wymową piszemy **en, on**, przed **k** w wyrazach obcego pochodzenia,
72. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **g** w wyrazach obcego pochodzenia,
73. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **f** w wyrazach obcego pochodzenia,
74. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **w** w wyrazach obcego pochodzenia,
75. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **s** w wyrazach obcego pochodzenia,
76. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **z** w wyrazach obcego pochodzenia,
77. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **sz** w wyrazach obcego pochodzenia,
78. Zgodnie z wymową piszemy **en, on** przed **ch** w wyrazach obcego pochodzenia,
79. Zawsze piszemy **—em** w formie 1. osoby 1. poj. czasowników **jem, wiem, umiem, śmiem**
80. Zawsze piszemy **—om** w końcówce celownika l. mn. rzeczowników wszystkich rodzajów.
81. Zawsze piszemy **—on—, —en—** przed zakończeniami wyrazów **—ka, —ko**.
82. Spółgłoski dźwięczne na końcu wyrazu bez względu na wymowę zawsze zapisujemy jako dźwięczne.
83. Spółgłoski dźwięczne w środku wyrazu, które ze względu na sąsiedztwo ze spółgłoską bezdźwięczną tracą dźwięczność, zapisujemy jako dźwięczność.
84. Wielką literą piszemy nazwiska, imiona własne ludzi, zwierząt.
85. Wielką literą piszemy nazwy mieszkańców.
86. Wielką literą piszemy przydomki, pseudonimy.
87. Wielką literą piszemy nazwy kontynentów.
88. Wielką literą piszemy nazwy państw.
89. Wielką literą piszemy nazwy regionów.
90. Wielką literą piszemy nazwy ulic.
91. Wielką literą piszemy nazwy placów.
92. Wielką literą piszemy nazwy parków.
93. Wielką literą piszemy nazwy budowli.
94. Wielką literą piszemy nazwy mórz.
95. Wielką literą piszemy nazwy oceanów.
96. Wielką literą piszemy nazwy rzek.
97. Wielką literą piszemy nazwy jezior.
98. Wielką literą piszemy nazwy gór.
99. Wielką literą piszemy pierwszy wyraz w tytule.
100. Wielką literą piszemy wyrazy będące nazwami własnymi w tytule.
101. Wielką literą piszemy wszystkie wyrazy z wyjątkiem wewnętrznych przyimków, spójników w tytułach czasopism, jeśli cały tytuł odmienia się przez przypadki.
102. W innych tytułach czasopism wielką literą piszemy tylko pierwszy wyraz.
103. Przyimki z rzeczownikami piszemy rozdzielnie.
104. Zakończenie bezokolicznika **—ć, —c** piszemy zgodnie z wymową.
105. Zakończenie bezokolicznika **—ść** piszemy w czasownikach, których temat kończy się na spółgłoskę **s, t, d**.
106. Zakończenie bezokolicznika **—źć** piszemy w czasownikach, których temat kończy się na spółgłoskę **k** lub **g**.

107. Nie piszemy rozdzielnie przed wszystkimi formami osoby, liczby i czasu czasowników.
108. Nie piszemy rozdzielnie przed czasownikami w formie bezokolicznika.
109. Nie z rzeczownikami piszemy łącznie.
110. Nie z przymiotnikami, w stopniu równym piszemy łącznie.
111. Nie z przysłówkami odprzymiotnikowymi w stopniu równym piszemy łącznie.
112. Kropka na końcu zdania.
113. Znak zapytania na końcu zdania.
114. Przecinek oddzielający części składowe zdania złożonego.
115. Znaki interpunkcyjne w zapisie dialogu: kropka, przecinek, myślnik, pytajnik, wykrzyknik

Test sprawdzający wiadomości i umiejętności ortograficzne uczniów z zakresu klasy IV szkoły podstawowej.

lub

Test dla klasy V z zakresu wiadomości i umiejętności ortograficznych klasy IV

1. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami ó lub u

kr—l, j—ż, kr—tka, r—wno, dł—gi, d—ża, p—źniej, tr—d, w—jek, —derzą,
g—rnictwo, w—wczas, za—ważyć, pr—ba, wkr—tce, —czą się

16 pktów

2. Uzasadnij pisownię ó, rz, ż, ch w podanych wyrazach:

ó: dróżka —

dwóch —

sposób —

zachód —

rz: którzy —

drze —

otworzą —

doktorze —

ż: odważny —

dróżka —

uważaj —

pomóż —

ch: cichy —

uśmiech —

brzuch —

fartuch —

16 pktów

3. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami ż lub rz

—ekłeś, ude—ą, towa—ysz, p—episz, —ucają, —eka, po—ądek, powiet—e,
ka—da, przecie—, du—a, cię—ko, poło—ony, chocia—, poniewa—, u—yją.

16 pktów

4. Uzupełnij brakujące litery

p—episz, b—eg, t—eba, d—wi, k—ycz, g—biet, uj—ałem, w—eszczął

8 pktów

5. Przepisz podane związki wyrazowe i uzupełnij je brakującymi literami h lub ch

miec —ęć, mocny —top, —odzić lekko, —mura gradowa, ciekawa —istoria, oży-
wiony —andel, pokój w —otelu, —uk motoru.

8 pktów

6. W podanych niżej zdaniach uzupełnij luki brakującymi literami ę, ą lub połączeniami li-
terowymi en, em, on, om

Wszystko, co we mnie dobre, zawdzi—czam ksi—żce.

Pieni—dze nie daj—szcz—ścia.

W klasie VII b—dziemy się uczyć o t—peraturze wrzenia wody.

Wczoraj mama kupiła mi upragnion— —cyklopedi—.

128

Żołnierze podporządkowuj się rozkazom przełożonych.

Ton brzoisty się chwyta.

14 pktów

7. Wpisz brakujące przyimki

wycieraczka -----nóg, wybić się ----- snu, pracować -----ochotą, schować się ----- skrzydłami, patrzeć ----- zdziwieniem, czekać ----- godziny, mieszkać ----- Wisłą, lep ----- muchy

8 pktów

8. Uzupełnij tabelę

Autor

tytuł utworu

Adam Mickiewicz

.....

Maria Konopnicka

.....

Bolesław Prus

.....

Henryk Sienkiewicz

.....

Józef Wybicki

.....

Jan Brzechwa

.....

6 pktów

9. Uzupełnij zakończenia bezokoliczników

wziąć, pójść, znaleźć, móc, rzucić

5 pktów

10. Uzupełnij przysłowia wyrazem nie

----- czyń drugiemu, co tobie ----- miłe

Kto pyta, ----- błądzi

----- ma dymu bez ognia

Powiedziały jaskółki, że ----- dobre są spótki

-----szczęścia chodzą po ludziach

6 pktów

11. Uzupełnij zasadę ortograficzną

Połączenia literowe rz piszemy wtedy, kiedy zachodzi wymiana rz na -----

w różnych formach tego samego wyrazu lub wyrazach pokrewnych, np; -----,

-----,

4 pkty

12. Przeczytaj uważnie tekst i wpisz brakujące znaki przestankowe

Polska leży w centrum Europy. Sąsiaduje z Niemcami. Czecho-Słowacją. Ukrainą Białorusią Rosją i Litwą. Na południu Polski znajduje się wiele pasm górskich. Najwyższe są Tatry ale najpiękniejsze Bieszczady z pięknym szczytem Połoniną Caryńską. Na północ od Warszawy znajdują się krainy jezior i lasów: Pojezierze Kaszubskie i Pojezierze Mazurskie. Stolicą Warmii jest Olsztyn. Część Polski pokryta jest rozległymi lasami a największe z nich to Puszcza Kampinoska i Puszcza Jodłowa im. Stefana Żeromskiego. Polacy aby chronić ojczystą przyrodę utworzyli parki narodowe między innymi Kampinoski Park Narodowy

i Ojcowski Park Narodowy który leży na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Do Polski często przyjeżdżają Niemcy Czechosłowacy i inni Europejczycy aby podziwiać przyrodę naszej ojczyzny.

10 pktów

razem 117 pktów

Oceny:

75 – 80 pktów = mierny

81 – 85 pktów = dostateczny

86 – 90 pktów = dostateczny +

91 – 95 pktów = dobry

96 – 100 pktów = dobry +

powyżej 100 pktów = bardzo dobry

Populacja treści informacji/ z ortografii dla klasy V

1 – 102 jak w klasie IV.

103. W listach skierowanych do jakiejś osoby piszemy wielką literą wyrazy odnoszące się do niej bezpośrednio /imiona, nazwiska, rzeczowniki pospolite, przymiotniki, zaimki/.

104. Ze względów grzecznościowych piszemy wielką literą także wyrazy odnoszące się nie do adresata, ale do innych osób, jeśli chcemy wyrazić dla nich szacunek.

105. Po spółgłoskach piszemy i, gdy oznacza ono samogłoskę.

106. Po spółgłoskach piszemy i, gdy oznacza ono miękkość poprzedzającej spółgłoski.

107. Piszemy j między samogłoską i spółgłoską.

108. Piszemy j po samogłosce na końcu wyrazu.

109. Piszemy j przed samogłoską, a po spółgłoskach s, z, c.

110. Piszemy j na początku wyrazu przed samogłoską.

111. Piszemy j między samogłoskami.

112. W formach czasu przeszłego czasowników zakończonych w bezokoliczniku na –ąc piszemy ą, ę, choć słyszymy o lub e.

113. Częstki **bym, byś, by, byście** pisze się łącznie z osobowymi formami czasowników.114. Po nieosobowych formach czasownika i po innych częściach mowy piszemy częstki **bym, byś, by** oddzielnie.

115. Pisownia liczebników prostych w M. i B. w zależności od rodzaju określanych przez nie rzeczowników.

116. Przyimki z rzeczownikami piszemy rozdzielnie.

117. Przecinek stawiamy przed jednorodnymi częściami zdania pojedynczego.

118. Przecinkiem oddzielamy zdania składowe w zdaniu złożonym współrzędnie i podrzędnie.

119. Znaki interpunkcyjne na końcu równoważników zdań.

120. Znaki interpunkcyjne w dialogu.

121. Znaki interpunkcyjne w opisie.

122. Znaki interpunkcyjne w notatce.

123. Znaki interpunkcyjne w planie.

Test dla klasy V z zakresu wiadomości i umiejętności ortograficznych
lub

Test dla klasy VI z zakresu wiadomości i umiejętności ortograficznych klasy V

1. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami ó lub u

sk—ra, l—dzi, M—rzynów, następ—jące, szczeg—lnie, tch—rz, ż—łty, roz—
miem, r—wnik, wyr—żnić, —żywać, l—bę, tekt—rę, skł—cony, opr—cz,
dr—żyna

16 pktów

2. Uzasadnij pisownię ó, rz, ż, ch w następujących wyrazach

ó: mówić —

odwrócił —

obóz —

wokół —

ż: pokażę —

mężczyzna —

najbliżej —

odjeżdża —

rz: żołnierzy —

morze —

wierzę /czasownik/ —

harcerze —

ch: sucha —

łańcuch —

dach —

wywąchać —

16 pktów

3. Uzasadnij wyrazy brakujące literami ż lub rz

—ądził, —aden, świe—e, —ądać, wa—ywa, —adko, za—ut, Krzy—ak,
—ona, łó—ko, —ąd, po—eczki, —al, wzbu—one, —emiośło, ły—ka

16 pktów

4. Uzupełnij brakujące litery

p—bory, b—ózka, st—eże, zg—ytały, ch—ęst, rozej—ał, wyk—ykiwać, w—a
snął

8 pktów

5. Przepisz podane związki wyrazowe i uzupełnij je brakującymi literami h lub ch

—wycić za rękę, słaby —arakter, —orażew naradowa, gromada —uliganów, słowo
—onoru, grupa —arcerzy, —ektar ziemi, —odowla koni

8 pktów

6. W podanych niżej zdaniach uzupełnij luki brakującymi literami ę, ą lub połączeniami
literowymi en, em, on, om

M—żczyzna wypr—żył się i oczekiwał pochwały.

Wci—ż słyszał odgłosy b—bna.

Zameldował k—endantowi o wykonaniu zadania.

Przygl—dał się dziewcz—t— i podziwiał ich zwinność.

K—troler starannie przegl—dał ka—darz zaj—ć.

Gdy wszystko zrozumiał, to odpowiedział: rozmi—.

13 pktów

7. Uzupełnij luki

- _____ jest stolicą Włoch.
 _____ jest stolicą Rosji
 _____ jest stolicą Egiptu.
 _____ są stolicą Grecji.

4 pky

8. Uzasadnij pisownię podkreślonych spółgłosek

- | | |
|----------------|-----------------|
| obóz — | lekarz — |
| tchórz — | wódz — |
| chłód — | zaprzęg — |
| wąwóz — | szereg — |

8 pktów

9. Utwórz dopełniacz następujących rzeczowników

- | | |
|------------------|-----------------|
| okupacja — | Azja — |
| Anglia — | Japonia — |
| Norwegia — | India — |
| Indie — | Francja — |

8 pktów

10. W podanych zdaniach wstaw czasownik w formie czasu przeszłego od podanego bezokolicznika

- Lekarz _____ badanie chorego. /rozpocząć/
 Marek szybkim ruchem _____ przycisk. /naciśnąć/
 Samochód _____ gwałtownie. /szarpnąć/
 Przestraszony kocur _____ w gęstwinie. /zniknąć/

4 pky

11. W miejsce kropek zastosuj cząstkę **by**

- Czytał _____ więcej książek, lecz nie miał czasu.
 Mógł _____ pomóc każdemu, ktokolwiek _____ o to poprosił.
 Może _____ wybrać się na wycieczkę?
 Po dokupieniu części zamiennych mogli _____ to naprawić.

5 pktów

10. Uzupełnij zasadę ortograficzną

- Przyimki z rzeczownikami piszemy _____, np. _____.

3 pky

13. Przeczytaj uważnie test i wstaw brakujące znaki przestankowe

Piotr interesuje się geografią. Badzo lubi przeglądać atlasy geograficzne i wyznaczać trasy podróży które odbywa dzięki własnej wyobraźni. Z zapartym tchem odczytuje egzotyczne nazwy Kair Sudan Kanał Sueski Abisynia Górny Egipt. Ostatnio odbył podróż na Półwysep Bałkański. Wiadomości z lekcji geografii i niezwykła fantazja pozwoliły mu zwiedzić

Grecję. W stolicy tego kraju – Atenach – podziwiał antyczne budowle między innymi Akropol. Kilka dni temu Piotr postanowił że zamiast podróżowania łodem będzie odbywał dalekie rejsy statkiem. Zamierza opłynąć Amerykę Południową. Przemierzy więc Ocean Atlantycki i Ocean Spokojny. Swoje morskie przygody pragnie zakończyć zwiedzaniem wysp na Oceanie Indyjskim.

7 pktów

razem 116 pktów

Ocena: 80 – 85 = mierny

86 – 90 = dostateczny

91 – 95 = dostateczny +

96 – 100 = dobry

101 – 105 = dobry +

powyżej 105 = bardzo dobry

Populacja treści /informacji/ z zakresu ortografii dla klasy VI

1 – 102 jak w klasach poprzednich.

103. Nazwy wielowyrzowe, których pierwszym członem jest wyraz pospolity, tak jak góra, morze, jezioro, wyżyna, jeśli drugi człon ma formę przymiotnika lub rzeczownika w dopełniaczu piszemy wielką literą.

104. W nazwach wielowyrzowych jeśli drugi człon jest rzeczownikiem w mianowniku, to poprzedzający go wyraz pospolity piszemy małą literą.

105. Nazwy okręgów administracyjnych piszemy małą literą.

106. Małą literą piszemy nazwy wytworów przemysłowych /samochodów, motocykli, papierosów/.

107. Literę ó piszemy w końcówce dopełniacza liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego.

108. Literę ó piszemy w przyrostku – ów.

109. Literę ó piszemy w przyrostku – ówka.

110. Literę ó piszemy w przyrostku – ówna.

111. Literę u piszemy w przyrostku – unek.

112. Literę u piszemy w przyrostku – utka.

113. Literę u piszemy w przyrostku – usia.

114. Literę u piszemy w przyrostku – ula.

115. W czasownikach, mających w bezokoliczniku przyrostek – ować, oraz w formach imiesłowu czynnego zarówno przymiotnikowego, jak i przysłówkowego piszemy częstokę – uje.

116. Piszemy j po przedrostku z—.

117. Piszemy j po przedrostku nad—.

118. Piszemy j po przedrostku pod—.

119. Piszemy **j** po przedrostku **od**—.
120. Piszemy **j** po przedrostku **ob**—.
121. Piszemy **j** po przedrostku **w**—.
122. Bez względu na wymowę zawsze piszemy **roz**—, **bez**—.
123. Przed spółgłoską bezdźwięczną **p** piszemy przedrostek **s**—.
124. Przed spółgłoską bezdźwięczną **f** piszemy przedrostek **s**—.
125. Przed spółgłoską bezdźwięczną **t** piszemy przedrostek **s**—.
126. Przed spółgłoską bezdźwięczną **k** piszemy przedrostek **s**—.
127. Przed spółgłoską bezdźwięczną **c** piszemy przedrostek **s**—.
128. Przed spółgłoską bezdźwięczną **cz** piszemy przedrostek **s**—.
129. Przed spółgłoską bezdźwięczną **ch** piszemy przedrostek **s**—.
130. Przedrostek **z**— piszemy przed **h**.
131. Przedrostek **z**— piszemy też przed spółgłoskami dźwięcznymi twardymi i miękkimi.
132. Przedrostek **wz**— piszemy przed spółgłoską dźwięczną.
133. Zakończenie **—dztwo**, **—ctwo**, piszemy w rzeczownikach pochodnych, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **d**, **dz**, lub **dź**.
134. Zakończenie **—śba** piszemy w rzeczownikach pochodnych, jeżeli w temacie wyrazu podstawowego występuje **ś**.
135. Zakończenie **—źba** piszemy w rzeczownikach pochodnych, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **ź**.
136. Zakończenie **—zka** piszemy w rzeczownikach pochodnych, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **z**.
137. Zakończenie **—zca** piszemy przed przyrostkiem **—ca**.
138. W zakończeniach przymiotników piszemy **—dzki**, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **d**, **dz**, lub **dź**.
139. W zakończeniach przymiotników piszemy **—cki**, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **t**, **c**, **ć**, **cz**, **k**.
140. W zakończeniach przymiotników piszemy **—ski**, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **g**, **ch**, **z**, **s**, **sz**, **ż**, **c**, **szcz**, **śl**, **rk**, **rg**.
141. Wyraz **nie** piszemy łącznie z rzeczownikami bez względu na ich znaczenie.
142. **Nie** piszemy łącznie z przymiotnikami i przysłówkami pochodzącymi od przymiotników, jeśli występują w stopniu równym.
143. Wyraz **nie** piszemy oddzielnie z przysłówkami nie pochodzącymi od przymiotników.
144. **Nie** piszemy oddzielnie z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym.
145. **Nie** piszemy oddzielnie z liczebnikami i zaimkami.
146. Wyjątkowo pisze się **nie** oddzielnie z rzeczownikami oraz przysłówkami i przysłówkami odprzymiotnikowymi w wypadku wyrażanych przeciwstawięć treści.
147. Pisownia liczebników złożonych /zestawień/.
148. Pisownia liczebników złożonych /zrosty/.

134

149. Pisownia liczebnika **pięć**.

150. Połączenia **gie, kie, ge, ke**, piszemy zgodnie z ogólnopolską wymową.

151. Rozdzielanie przecinkami zdań współrzędnych połączonych spójnikowo.

152. Rozdzielanie przecinkami zdań współrzędnych połączonych spójnikami: **a, ale, lecz, więc, czyli**.

153. Stawianie przecinka przed powtarzającymi się spójnikami.

Test sprawdzający wiadomości i umiejętności ortograficzne uczniów klasy VI

lub

Test dla klasy VII z zakresu wiadomości i umiejętności ortograficznych klasy VI

1. Uzupełnij wyrazy brakujące literami **ó** lub **u**

pag—rek, poł—dnie, poszczeg—lnych, źr—dło, przyp—szczać, gr—nt, śl—b, za—wno, płaskowzg—rze, r—wnowagę, p—ścić, pocz—ć, pr—cz, str—mień, r—wnoległobok, reg—ła.

16 pktów

2. Uzasadnij pisownię **ó, rz, ż, ch** w następujących wyrazach

ó: województwo —	rz: wynurzył się —
odniósł —	szczerze —
wiódł —	odmierzyć —
sól —	bohaterze —
ż: wiążą —	ch: wystuchać —
zjeżdżać —	monarcha —
wyższy —	ucichło —
przybliżyć —	kożuch —

16 pktów

3. Uzupełnij wyrazy brakujące literami **ż** lub **rz**

zwie—ąt, zdą—yć, na—ekać, spo—ądzić, rozmna—anie, —yczliwie, po—ucić, pasa—er, zo—a, zasłu—yć, zbu—yć, za—ądać, pierwszo—ędny, po—ytek, to—ysko

16 pktów

4. Uzupełnij brakujące litery

p—ecież, przyb—eżny, powst—ymać, mod—ew, sk—ywił się, g—ać, w—esień, doj—eć

8 pktów

5. Podane związki wyrazowe uzupełnij brakującymi literami **h** lub **ch**

s—ronić się pod dach, umieć ob—odzić się z aparatem, doświadczenie —emiczne, uśmiechnąć się —trze, —erb z syreną, chmury na —oryzoncie, —ufiec harcerski, grać na —armonii

8 pktów

6. W podanych zdaniach uzupełnij luki brakującymi literami **ę, ą** lub połączeniami literowymi **en, em, on, om**

Ch—tnie przeczytał— „Wysp— skarbów”.

Ze specjaln— uwag— śledził— losy głównego bohatera.

W takim t—pie bez tal—tu nie sk—p—owałby utworu.

Zawsze interesował się k—tyn—t— afrykańskim.

Coraz cz—ściej piramidy fascynuje naukowców całego świata.

15 pktów

7. Od podanych rzeczowników utwórz dopełniacz liczby mnogiej.

Uzasadnij pisownię zakończeń tych rzeczowników

wielokąt—, kwadrat—, samolot—, nawias—, czasownik—, znak—, artykuł—, element—.

— piszemy w końcówce — liczby mnogiej niektórych rzeczowników rodzaju —.

11 pktów

8. W podanych związkach wyrazowych uzupełnij luki

z—ężdżać z górki, pod—ąć pracę, ob—echać cały świat, ob—eść się ciastkiem

4 pkty

9. Wstaw brakujące przedrostki: **wes—, wez—, wz—** lub **ws—** —budzić, —kórać, —trzymać, —tchnienie, —przeć, —brać, —piąć się

7 pktów

10. Uzupełnij podane wyrazy odpowiednimi zakończeniami: **—ctwo, —dztwo, —zca, —zca** wojewó—, kupie—, sąsie—, rolni—, grabie—, zwycię—

6 pktów

11. Uzasadnij pisownię wyrazów

prośba —

groźba —

2 pkty

12. Uzupełnij luki

Wielki mistrz krzyżacki mieszkał na zamku w

Stolicą Wielkopolski jest

Pierwszą stolicą Polski po drugiej wojnie światowej był

.....słynie z pierników.

Mazury zamieszkują

Ukrainę zamieszkują

Gruzję zamieszkują

Łotwę zamieszkują

8 pktów

13. Uzupełnij luki przeczeniem **nie**

..... jeden już raz tłumaczyłem mu, aby wpuszczał nikogo do domu w czasie mojejobecności. Kierowałem się swojąufnością i liczyłem na jegośmiałość. Popełniłem jednakmały błąd.przypuszczałem, żechęć do mnie wywoła takdobre skutki.chętnie się do tego przyznaję.wątpliwie się myliłem.

11 pktów

14. Uzupełnij zasadę ortograficzną

Literę ó piszemy w końcówce ----- liczby mnogiej niektórych rzeczowników rodzaju męskiego, np. ----- oraz w zakończeniach -----, -----, -----, np. -----, -----, -----.

8 pktów

15. Przeczytaj uważnie test i wstaw brakujące znaki przestankowe

Małomówny matematyk zapoznał dziś klasę ze sposobem obliczania powierzchni trójkąta i półkuli. Rozważania wiódł powoli ukazując klasie zbiór trójkątów i półkul. Na pozór zadania wydawały się proste. Nauczyciel polecił uczniom samodzielnie rozwiązywać ćwiczenia. Andrzej rozwiązał półtora zadania i dalej ani rusz. Na myśl przychodziły mu półmiski na których spoczywał pieczony drób. Czuł głód gdyż zapomniał dziś śniadania. Któż by miał odwagę przyznać się do takich myśli na matematyce? Wreszcie nauczyciel zapytał Andrzeja o najkrótszy sposób rozwiązania zadań. Chłopiec milczał a gdy nauczyciel zadał pytanie po raz wtóry przeszedł go nieprzyjemny mróz. Nauczyciel jednak odniósł się do chłopca ze spokojem i wytłumaczył mu jeszcze raz zadania z półkulami i trójkątami. Andrzej myślał że zawód nauczyciela wymaga wielkiej cierpliwości a współczesna matematyka jest jednak bardzo skomplikowana.

7 pktów

razem 143 pktów

Ocena: 85 – 90 pktów = mierny

91 – 95 pktów = dostateczny

96 – 100 pktów = dostateczny +

101 – 105 pktów = dobry

106 – 110 pktów = dobry +

powyżej 110 pktów = bardzo dobry

Populacja treści/informacji/ z zakresu ortografii dla klasy VII

1 – 106 jak w klasie VI.

107. Piszemy rz w zakończeniach: **-arz, -erz, -mierz, -mistrz**, niezależnie od tego od czy wymienia się na r czy nie.

108. Piszemy ż w zakończeniach **-aż, eż**, w których wyrazach im pokrewnych nie występuje r.

109. Nie z imiesłowami przysłówkowymi piszemy, podobnie jak z osobowymi formami czasowników, zawsze osobno.

110. Piszemy osobno nie z imiesłowami przymiotnikowymi.

111. Wyjątkowo piszemy nie łącznie z imiesłowami przymiotnikowymi, jeśli mają one znaczenie przymiotników.

112. Partykuły: **no, to, też, tam, tu, ci, aby**, czy należy pisać zawsze oddzielnie.

113. Partykuła że występuje w dwu obocznych postaciach **-że//-ż**.

Obie formy pisane są razem z wyrazem poprzedzającym.

114. Partykułę **by** pisze się łącznie z osobowymi formami czasowników.
115. **By** piszemy łącznie z innymi partykułami: **aniby, czyżby, gdzieżby, niechby, oby.**
116. **By** piszemy łącznie z wszystkimi spójnikami: **aby, ażeby, choćby, gdyby, jakby, jeśli-
by, jeżeliby, żeby.**
117. **By** pisze się rozdzielnie po nieosobowych formach czasownika.
118. **By** pisze się rozdzielnie po zaimkach przysłównych: **dlatego by, dokąd by, gdzie by,
jak by /—w jaki sposób/, odkąd by, skąd by, tamtędy by, wtedy by.**
119. **By** pisze się rozdzielnie po rzeczownikach, przymiotnikach, imiesłowach przymiotni-
kowych, przysłówkach, liczebnikach.
120. **Nie** piszemy łącznie z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami odprzymiotni-
kowymi w stopniu równym.
121. **Nie** piszemy rozłącznie z osobowymi formami czasownika, z bezokolicznikiem, z imie-
słowami przysłówkowymi, z imiesłowami biernymi, z zaimkami, z liczebnikami, z przy-
imkami, z partykułami **lada, byle**, z przysłówkami nie pochodzącymi od przymiotni-
ków, z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym.
122. Pisownia wyrazów **wtem, potem, przedtem, zatem.**
123. Pisownia przysłówków i wyrazów przysłówkowych.
124. Pisownia skrótów. Literowce i głoskowce będące skrótami nazw własnych piszemy
wielkimi literami pierwsze litery każdego wyrazu /z wyjątkiem spójników i przyimków/.
125. Jeśli skrótowce te odmieniają się, oznaczamy ich odmianę w ten sposób, że po łączniku
dopisujemy zakończenie formy przypadkowej.
126. Skrótowce grupowe i mieszane będące skrótami nazw własnych zapisujemy jak normal-
ne rzeczowniki własne, stawiając wielką literę tylko na początku.
127. Skrótowce będące skrótami wyrazów pospolitych piszemy małymi literami.
128. Przymiotniki złożone z dwóch członów równorzędnych pod względem znaczeniowym
piszemy z łącznikiem.
129. Przymiotniki złożone z członów przymiotnikowych znaczeniowo nierównorzędnych,
tj. gdy człon drugi jest określany przez człon pierwszy, mają pisownię łączną bez
łącznika.
130. Zdanie nadrzędne od podrzędnego oddzielamy przecinkiem.
131. Przecinkiem wyodrębniamy zdanie podrzędne wplecione w zdanie nadrzędne.
132. Przecinkiem oddzielamy imiesłowy równoważnik zdania.
133. Myślnikiem zaznaczamy opuszczone człony zdania.

Test sprawdzający wiadomości i umiejętności ortograficzne uczniów klasy VII

lub

Test dla klasy VIII z zakresu wiadomości i umiejętności ortograficznych klasy VII

1. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami **ó** lub **u**

Przer—żne, —jemna, zakł—cić, dop—ty, sł—ga, obł—da, st—łbia, mysikr—lik,
wi—ry, op—żnienie, ch—ba, szcz—pak, przedsiębiorc—w, gr—czołów, ham—lec,

16 pktów

2. Uzasadnij pisownię **ó, rz, ż, ch** w następujących wyrazach

ó: szósta —

odnóża —

zwiózł —

pogróżki —

ż: srożej —

wyteńczyć —

bieżąca —

pogróżki —

rz: obierz —

pojutrze —

majstrze —

powierzyć —

ch: pociecha —

strych —

odruchowo —

węch —

16 pktów

3. Wpisz brakujące litery

p—ewód, b—ask, przed—eźniać, isk—yć, g—ęznać, wej—enie, p—ełom, sk—y-
żowanie.

8 pktów

4. Podane związki wyrazowe uzupełnij brakującymi literami **h** lub **ch**

szła—ectwo zobowiązuje, —irurgia kosmetyczna, gry zu—owe, ar—eologia śródziem-
nomorska, tulipany z —olandii, godność —etmana, przyjmować —ołdy, —okej na
trawie

8 pktów

5. Poniższe zdania uzupełnij brakującymi literami **ę, ą**, lub połączeniami literowymi **en, em, on, om**

Zacz—ła go nurtować myśl wyjazdu z miasta.

Gdy zwichn—ł nog—, to ockn—ł się dopiero w szpitalu.

B—d—c we Francji, zauważył sporo akc—tów polskich.

Ak—paniam—t pianisty wydawał mu się zbyt głośny.

Nie miał pret—sji do kolegów.

Najbardziej smakowała mu k—fitura porzeczkowa.

11 pktów

6. Uzupełnij luki nazwami mieszkańców

----- mieszkają w Meksyku.

----- mieszkają w Egipcie.

----- mieszkają we Francji.

----- mieszkają w Hiszpanii.

----- zamieszkują Półwysep Arabski.

5 pktów

7. Uzupełnij rzeczowniki zakończeniami **-arz, -erz, i -aź, -eż**

rzeźbi—, aptek—, kancl—, spichl—, sprzed—, sabot—, młó-
dzi—, odzi—

8 pktów

8. Uzupełnij imiesłowy brakującymi zakończeniami —wszy, —wszy
obliczy——, odszed——, wymkna——, pod——, zbłądzi——, zszed——

6 pktów

9. Napisz skróty poniższych nazw wielowyrazowych

na przykład / /, to znaczy / /, nad poziomem morza / /, tak zwany / /, i tak
dalej / /, pod tytułem / /, to jest / /, między innymi / /.

8 pktów

10. Z podanych przymiotników utwórz złożenia lub połącz je przy pomocy łącznika

biały i czerwony: kolor _____

północny i wschodni: wiatr _____

turystyczny i krajoznawczy: Polskie Towarzystwo _____

zielony z szarym odcieniem: kolor _____

miedziany i złoty: wyrób _____

różowy z odcieniem fioletowym: materiał _____

6 pktów

11. Uzupełnij zasadę ortograficzną

ch piszemy wtedy, kiedy wymienia się na _____, np. _____

_____ oraz na końcu wyrazów, np. _____

_____.

4 pkty

12. Przeczytaj uważnie tekst i wstaw brakujące znaki przestankowe

O Polakach mówi się że są narodem patriotów ludzi męźnych i walecznych. Przypomnijmy chociaż średniowiecznych rycerzy i ich giermków. Ciężką próbą dla Polaków był okres rozbiorów. Naród połączyła wspólna walka z zaborcą który bez skrupułów rusyfikował i germanizował Polaków. Napotkał jednak na opór który opóźnił przebieg tych procesów. Przeróżne były formy tego oporu np. ruch oświatowy organizacji młodzieżowych czy walka zbrojna. Wystarczy wspomnieć insurekcję kościuszkowską i udział w niej kosynierów. Wielkim zrywem społecznym była też Wiosna Ludów. Z żołnierskiej tradycji wywodzi się nasz hymn narodowy ułożony przez Józefa Wybickiego

7 pktów

razem 103 pkty

Ocena: 65 – 70 = mierny

71 – 75 pktów = dostateczny

76 – 80 pktów = dostateczny +

81 – 85 pktów = dobry

86 – 90 pktów = dobry +

ponad 90 któw = bardzo dobry

Hasła programowe treści nauczania z ortografii program klasy VIII formułuje następująco: „Utrwalanie znajomości zasad pisowni związanych z nauką fonetyki, słowotwórstwa oraz fleksji, a zwłaszcza pisowni nie z różnymi częściami mowy, zasady użycia wielkich i małych liter”¹⁷.

Populacja treści /informacji/ z zakresu ortografii dla klasy VIII

1. Zgodnie z wymową piszemy **ą, ę**, przed **f, w, s, z, sz, ż, ź, ch**.
2. Zgodnie z wymową piszemy **ą** na końcu wyrazu.
3. Choć niezgodnie z wymową, lecz piszemy **ą, ę** przed **p, b, p' /pi/, b' /bi/, t, d, c, dz, cz, ć, dź, k, g, l, ł**.
4. Choć niezgodnie z wymową piszemy **ę** na końcu wyrazu.
5. Zgodnie z wymową piszemy **em, om** przed spółgłoskami: **p, b, t, d, c, k, g, f, w, s, z, sz, ch** w wyrazach obcego pochodzenia,
6. Spółgłoski dźwięczne na końcu wyrazu bez względu na wymowę zawsze zapisujemy jako dźwięczne.
7. Spółgłoski dźwięczne w środku wyrazu, które ze względu na sąsiedztwo ze spółgłoską bezdźwięczną tracą dźwięczność, zapisujemy jako dźwięczne.
8. Zakończenie bezokolicznika **—ć, —c** piszemy zgodnie z wymową.
9. Po spółgłoskach piszemy **i**, gdy oznacza ono samogłoskę.
10. Po spółgłoskach piszemy **i**, gdy oznacza ono miękkość poprzedzającej spółgłoski.
11. Piszemy **j** między samogłoską i spółgłoską.
12. Piszemy **j** po samogłosce na końcu wyrazu.
13. Piszemy **j** przed samogłoską, a po spółgłoskach **s, z, c**.
14. Piszemy **j** na początku wyrazu przed spółgłoską.
15. Piszemy **j** między samogłoskami.
16. W formach czasu przeszłego czasowników zakończonych w bezokoliczniku na **—ąc** piszemy **ą, ę**, choć słyszymy **o** lub **e**.
17. Połączenie **gie, kie, ge, ke** piszemy zgodnie z wymową ogólnopolską.
18. Połączenie literowe **rz** piszemy po spółgłosce **p, b, t, d, k, g, ch, j, w**.
19. Literę **ż** piszemy po spółgłoskach **l, ł, r**.
20. Literę **ch** piszemy po **s**.
21. Bez względu na wymowę zawsze piszemy przedrostek **roz—, bez—**.
22. Przed spółgłoskami bezdźwięcznymi **p, f, t, k, c, cz, ch** piszemy przedrostek **—s**.
23. Przedrostek **z—** piszemy przed spółgłoskami dźwięcznymi twardymi i miękkimi.
24. Przedrostek **wz—** piszemy przed spółgłoską dźwięczną.
25. Literę **ó** piszemy wtedy, gdy wymienia się na **o, e, a** w innych formach danego wyrazu lub w wyrazach pokrewnych.
26. Literę **ó** piszemy w końcówce dopełniacza liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego **/ów/**.
27. Literę **ó** piszemy w przyrostkach **—ówna, —ówka**.
28. Połączenie literowe **rz** piszemy wtedy, kiedy w innych formach wymienia się na **r**.
29. Połączenie literowe **rz** piszemy w przedrostkach **—arz, erz, —mistrz**.
30. Literę **ż** piszemy wtedy, gdy wymienia się w wyrazach pokrewnych lub innych formach danego wyrazu na **z, ź, s, dz, h**.

31. Literę **ż** piszemy w partykule **—ż, że**.
32. Literę **ż** piszemy w przyrostkach **—aż, —eż**.
33. Literę **h** piszemy wtedy, gdy wymienia się ona w wyrazach pokrewnych na **g, ż, z**.
34. Literę **ch** piszemy, jeśli w innych formach danego wyrazu wymienia się na **sz**.
35. Piszemy zawsze **—on—, —en—** przed zakończeniami wyrazów **—ka, —ko**.
36. Zakończenie bezokolicznika **—ść** piszemy w czasownikach, których temat kończy się na **s, t, d**.
37. Zakończenie bezokolicznika **—źć** piszemy w czasownikach, których temat kończy się na **k, g**.
38. Częstki **bym, byś, by, byście** pisze się łącznie z osobowymi formami czasowników.
39. Po nieosobowych formach czasownika i po innych częściach mowy piszemy częstki **bym, byś, by** oddzielnie.
40. Literę **u** piszemy w przyrostku **—unek, —utka, —usia, —ula**.
41. W czasownikach, mających w bezokoliczniku przyrostek **—ować**, w formach czasu teraźniejszego, w formach trybu rozkazującego oraz w formach imiesłowu czynnego zarówno przymiotnikowego, jak i przysłówkowego piszemy **—uje**.
42. Piszemy **j** po przedrostku **z—, nad—, pod—, od—, ob—, w—**.
43. Przedrostki **bez—, nad—, od—, pod— przed—, roz—**, piszemy niezależnie od wymowy.
44. Przedrostek **z—** piszemy przed **h**.
45. Zakończenie **—dztwo, —ctwo** piszemy w rzeczownikach pochodnych, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **d, dz, dź**.
46. Zakończenie **—sba** piszemy w rzeczownikach pochodnych, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **ś**.
47. Zakończenie **—źba** piszemy w rzeczownikach pochodnych, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **ź**.
48. Zakończenie **—zka** piszemy w rzeczownikach pochodnych, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **z**.
49. W zakończeniach przymiotników piszemy **—dzki**, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **d, dz, dź**.
50. W zakończeniach przymiotników piszemy **—cki**, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **t, c, ć, cz, k**.
51. W zakończeniach przymiotników piszemy **—ski**, jeśli w temacie wyrazu podstawowego występuje **g, ch, z, s, sz, ż, c, szcz, śl, rk, rg**.
52. **By** piszemy łącznie z innymi partykułami **/aniby, czyżby, gdzieżby, niechby, oby/** i spójnikami **/aby, ażeby, choćby, gdyby, jakby, jeśliby, jeźliby, żeby/**.
53. **By** pisze się rozdzielnie po nieosobowych formach czasownika, po zaimkach przysłównych **/dlatego by, dokąd by, gdzie by, jak by 'w jaki sposób', odkąd by, skąd by, wtedy by/**, po rzeczownikach, przymiotnikach, imiesłowach przymiotnikowych, przysłówkach, liczebnikach.
54. **Nie** jako zniamię zaprzeczenia piszemy rozdzielnie z osobowymi formami czasownika,

- z imiesłowami przysłówkowymi zakończonymi na **-wszy, -wszy, -ąc**, z imiesłowami biernymi na **-no, -to**, z imiesłowami przymiotnikowymi na **-ący, -ąca, -ące, -one, -ony, -na, -ty, -ta, -te**, jeśli występują w swej czasownikowej funkcji; z zaimkami, z liczebnikami, z przyimkami, z partykułami, z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym.
55. Nie jako znamię zaprzeczenia piszemy łącznie z rzeczownikami, z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym; z czasownikami utworzonymi od rzeczowników zawierających partykułę **nie**; z imiesłowami przymiotnikowymi, jeśli użyte są w znaczeniu przymiotnikowym.
 56. W literowcach i głoskowcach będących skrótami nazw własnych piszemy wielkimi literami pierwsze litery każdego wyrazu /z wyjątkiem spójników i przyimków/ nie stawiając po nich kropek.
 57. Jeśli skrótowce te odmieniają się po łączniku dopisujemy zakończenie formy przypadkowej.
 58. Skrótowce grupowe i mieszane będące skrótami nazw własnych zapisujemy jak normalne rzeczowniki własne, stawiając wielką literę tylko na początku.
 59. Skrótowce będące skrótami wyrazów pospolitych piszemy małymi literami.
 60. Przymiotniki złożone z dwóch członów równorzędnych pod względem znaczeniowym piszemy z łącznikiem.
 61. Przymiotniki złożone z członów przymiotnikowych znaczeniowo nierównorzędnych, tj. gdy człon drugi jest określany przez człon pierwszy, piszemy bez łącznika.
 62. Przyimki z rzeczownikami piszemy rozdzielnie.
 63. Przedrostki **anty-, arcy-, kontr-, trans-, ultra-, wice-** piszemy łącznie.
 64. Gdy nie możemy zastosować zasady pisania ó, to piszemy **u**.
 65. Literę **ó** piszemy w niektórych wyrazach pomimo braku wymiany na **o, e, a**.
 66. Literę **rz** piszemy w niektórych wyrazach pomimo braku wymiany na **r**.
 67. Literę **ch** piszemy w niektórych wyrazach pomimo braku wymiany na **sz**.
 68. Literę **ż** piszemy w niektórych wyrazach pomimo braku wymiany na **g, dz, h, z, ź, s**.

Test sprawdzający wiadomości i umiejętności ortograficzne uczniów klasy VIII

lub

Test dla klasy I Liceum ogólnokształcącego oraz liceum zawodowego i technikum z zakresu wiadomości i umiejętności ortograficznych klas IV–VIII szkoły podstawowej

1. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami **ó** lub **u**

Kr—lestwo Polskie, —korzyć, G—rny Śląsk, spr—chniały, —stawodawczy— gr—pá,
kr—tkotrwały, k—rz, konstyt—cji, przyjm—jąc, —ltrakrótkie, R—wnina Central-
na, spraw—je, r—wnorzędny, form—ła, podsk—rny

16 pktów

2. Uzasadnij pisownię ó, rz, ż, ch w następujących wyrazach

ó: opór —

próg —

stóp —

sód —

rz: gorzej —

opancerzony —

międzymorze —

folklorze —

ż: najpotężniejszy —

gwiżdżę —

zakażony —

mosiężny —

ch: strzecha —

rozruch —

puch —

wydmuchać —

16 pktów

3. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami

—eczywiście, —ywiołowy, podpo—ądkowany, ja—yny, —ywność, przynale—ność,
 —ędy, —yzny, nieko—ystnie, ku—, —ołnierski, ró—noimienne, samo—ąd,
 nało—ony, Mu—yni, wydrą—ony

16 pktów

4. Wstaw brakujące litery

p—yprostokątna, rzeka Bieb—a, zapot—ebowanie, sk—ypce, g—ądk, przeji—ał,
 w—ątek, ch—ąszcz

8 pktów

5. Podane związki wyrazowe uzupełnij brakującymi literami h lub ch

u—wałą ustawy, produkcja —lorowodoru, ar—iwum sądowe, —łopi koł—ozowi,
 —art du—a, najślawniejszy —arnasie, —arówka od świtu do nocy, za—aczyć ręką-
 wem

10 pktów

6. W podanych zdaniach uzupełnij luki brakującymi literami ę, ą lub połączeniami literowymi en, em, on, om

Zwi—zek Radziecki graniczył z dwunastoma państwami.

S—p jest ptakiem drapieżnym.

Nowy typ k—bajnu podobał się k—trah—t— zagranicznym.

„Bartek” to wspaniały egz—plarz d—bu.

K—fer —cja zbliżała się ku końcowi.

R—m—t pałacu ci—gnął się zbyt długo.

13 pktów

7. Uzupełnij związki wyrazowe zakończeniami -i, -ji, -ii

atak epidem—, sprawdzian z ortograf—, filar świątyn—, lakierowanie powierzchn—,

założenia ideolog—, waleczni Buszmen—, wyjechać do Niger—, pocztówka

z Kolumb—, zastosowanie interpunc—, skutki artykulac—, udzielić instruk—,

wyniki konferenc—.

12 pktów

8. Uzasadnij pisownię podkreślonych spółgłosek

sylab —

próg —

rozpad —

sód —

lew —

mocarstw —

powóz —

bób —

8 pktów

9. W podanym tekście uzupełnij przedrostki: bez—, roz—, ws—, wz—

Wiele tragicznych wydarzeń co dnia ————trząsa światem. Prasa donosi o setkach tysięcy ————robotnych, telewizja pokazuje ————trzaskane szczątki samolotów, a w radiu słysząc o ———— mnożeniu walk w zachodniej Afryce. Każdej doby miliony ludzi przeżywają ————senne noce. A mogłoby być inaczej, gdyby ————trzymać wyścig zbrojeń, ————strzygnąć międzynarodowe konflikty, pomóc skrzywdzonym.

7 pktów

10. Podkreśl formę poprawną z partykułą nie

Popadał w coraz to większy /nieutulony — nie utulony/ żal.

W końcu usnął /nieutulony — nie utulony/ przez matkę.

/Niewyrobiony — nie wyrobiony/ towarzysko od razu stał się pośmiewiskiem kolegów z pracy.

Chleb /niewyrobiony — nie wyrobiony/ przez gospodynię po upieczeniu okazał się zakal-
cem.

4 pkty

11. Od podanych wyrazów i nazw wielowyrazowych utwórz skróty

towarzysz / /, osiedle / /, dekagram / /, miesiąc / /, do spraw
/ /, wychowanie fizyczne / /, bieżącego roku / /, i tak dalej / /,
ciąg dalszy nastąpi / /, liczba pojedyncza / /, liczba porządkowa / /, wiek
/ /.

12 pktów

12. Przeczytaj uważnie tekst i wstaw brakujące znaki przestankowe.

Lubię gabinety przedmiotowe w mojej szkole. Ileż to ciekawych eksponatów można tam obejrzeć W gabinecie geograficznym wiszą mapy współczesnych krajów Europy Belgii Szwajcarii Niemiec Rosji oraz mórz i oceanów Atlantyku Oceanu Spokojnego i Morza Bałtyckiego. Wcale nie mniejszą ekspozycją są śródziemnomorskie okazy muszli o dziwacznych kształtach i chropowatej powierzchni.

W pracowni biologicznej jest wiele słozi a w nich pływające w formalinie chętnie meduzy nawet piranie kilka gatunków żmii węży i ohydnych pajaków. Są tam także zwierzęta tchórz dwurożny jelerń a nawet dziki australijski pies dino i syberyjski ryś. Cała klasa tonie w zieleni przypominającej chaszczkę egzotycznej dżungli.

Chłopcy najbardziej lubią gabinet w którym uczymy się historii ponieważ są tam figurki żołnierzyków Księstwa Warszawskiego Austro - Węgier carskiej Rosji i wojsk napoleońskich. Główną ścianę zdobi ogromna reprodukcja obrazu Jana Matejki Batory pod Pskowem.

Jest tam kącik poświęcony drugiej wojnie światowej. Przechowywany jest tam między innymi hełm żołnierza polskiego.

Ja zaś najbardziej lubię przebywać w pracowni zajęć praktycznych i technicznych ponieważ są tam wystawione prace uczniowskie w oszklonych szafkach a w nich robótki dziewcząt i elektroniczne zabawki wykonane przez chłopców. Piękne są serwetki z haftem kaszubskim i kolorowe talerzyki ręcznie malowane.

24 pkty
razem 146 pktów

Ocena: 95 – 100 pktów = mierny

101 – 105 pktów = dostateczny

106 – 110 pktów = dostateczny +

111 – 115 pktów = dobry

116 – 120 pktów = dobry +

powyżej 120 pktów = bardzo dobry

9. Zalety testów jako środka kontroli

Analiza dotychczasowego stanu kontroli i oceny w nauczaniu ortografii pozwala zauważyć coraz ważniejszą potrzebę zastosowania testów, tj. takich metod i form, które mogą zlikwidować podstawowe wady towarzyszące systemowi kontroli stosowanemu obecnie przez większość nauczycieli, a więc subiektywizm i nieadekwatność.

Przede wszystkim potrzebne są metody zobiektywizowane, czyli takie, które choć w pewnym stopniu pomogą wyeliminować wpływ elementów przypadkowych na wysokość oceny. Konieczne stało się więc opracowanie testów, tj. takich form kontroli, które nie dopuszczają możliwości pojawienia się zbyt dużych różnic w ocenie tej samej pracy przez tego samego nauczyciela po pewnym czasie, oraz różnic w ocenie tej samej pracy przez różnych nauczycieli. Innymi słowy chodzi o to, by na ocenę z ortografii nie wpływały zbyt silnie czynniki takie, jak samopoczucie polonisty, stosunek polonisty do ucznia czy też kontekst wypowiedzi: bezpośrednio po odpowiedzi dobrej lub bezpośrednio po odpowiedzi złej. Dzięki testowi mam gwarancję, iż dany uczeń poddany kontroli o innej porze lub w nieco zmienionych warunkach uzyska wyniki zbliżone z tymi, które osiągnął w toku kontroli. Poszukiwaną więc cechą testów jest wyeliminowanie przypadkowości oceny.

Drugą cechą testów jest ich pełna zgodność z celami nauczania ortografii. Testy należą do zestawu technik, który umożliwia wybór technik niezbędnych do oznaczenia stopnia opanowania zasad ortograficznych, oraz stopnia osiągnięcia wszystkich wymienionych przez program sprawności w zakresie ortografii.

Trzecią wreszcie cechą testów jest ich praktyczność z punktu widzenia procesu lekcyjnego. Zależy mi na takich technikach, które są przydatne nie tylko w nielicznych sprawdzianach semestralnych czy badaniach testowych prowadzonych na skalę wojewódzką czy nawet krajową. Interesuje mnie możliwość nowoczesnego sposobu kontrolowania w toku codziennych zajęć lekcyjnych, na przykład w toku prowadzenia ćwiczeń ortograficzno-morfologicznych, ortograficzno-składniowych czy ortograficzno-stylistycznych. Potrzeby w tej dziedzinie wskazują więc na konieczność wzbogacania różnych form testów.

Oprócz tych wyliczonych poprzednio zalet testów warto jeszcze zwrócić uwagę na zaoszczędzenie czasu tak pilnie potrzebnego współczesnej szkole przy konieczności realizacji przeładowanych niewątpliwie programów nauczania.

LES TESTS VÉRIFIANT LES CONNAISSANCES ET LE SAVOIR FAIRE ORTOGRAPHIQUES DES ÉLÈVES DES CLASSES IV – VIII DE L'ÉCOLE PRIMAIRE

Resumé

Vu la divergence des points de vue la pratique bien embrouillée en matière de vérification et d'évaluation des réalisations scolaires dans la domaine de l'orthographe, il a été urgent d'élaborer une conception de modèle concernant lesdits problèmes.

L'évaluation a trois aspects des réalisations scolaires proposée par l'auteur consiste à préciser les contenus orthographiques et leurs modèles à fixer le degré de l'acquisition des connaissances et du savoir faire en matière d'orthographe (application des points) et réduire l'application des points à l'échelle des notes scolaires.

Conformément aux principes taxonomiques susmentionnés l'auteur a élaboré les tests vérifiant les connaissances et le savoir faire orthographiques pour les élèves des classes IV – VIII de l'école primaire.